

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Styrdokument

Dnr N 22 4276/07

Handlingsplan för det universitetsgemensamma internationaliseringsarbetet 2008-2012

Publicerad	www.styrdokument.adm.gu.se
Beslutsfattare	Rektor
Handläggare	Catharina Langendorf
Beslutsdatum	2008-09-01
Giltighetstid	2008-2012
Revideringsdatum	
Sammanfattning	Planen anger mål för internationaliseringsarbetet under angiven period och åtgärder för att nå dessa. Arbetet struktureras i rubrikerna Mobilitet, Strategiska samarbeten med utvalda partneruniversitet, Internationalisering på hemmaplan, Profilerings och information samt Uppföljning och kvalitetsutveckling.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Dnr. N22 4276/07

Handlingsplan för det universitetsgemensamma internationaliseringsarbetet 2008 - 2012

Bakgrund

En arbetsgrupp bestående av Bengt-Ove Boström (ordförande), Siv Bondenäs-Brink, Lars Gunnarsson (projektledare) och Klara Gustafsson (studentrepresentant) fick i december 2007 av rektor i uppdrag att med utgångspunkt i relevanta styrdokument och andra befintliga underlag utarbeta ett förslag till handlingsplan för det universitetsgemensamma internationaliseringsarbetet 2008-2012. Tidpunkten för redovisning av uppdraget sattes till 1 mars 2008. Handlingsplanen fastställdes av rektor 2008-09-01.

Centrala styrdokument

I *propositionen "Ny Värld - Ny Högskola"* (2004/05:162) presenteras en nationell strategi för att bli en öka attraktionskraften hos Sverige som utbildningsland och öka kvalitén på den högre utbildningen. Lärosätenas ansvar för att genomföra strategin lyfts fram som centralt.

I *Regleringsbrevet för år 2007(U2006/9555BIA, dec -06)* preciseras syftet med internationaliseringsarbetet som att universitet och högskolor ska bedriva ett aktivt internationaliseringsarbete i syfte att främja utbildningens kvalitet samt förståelsen för andra länder och för internationella förhållanden.

Internationaliseringspolicy för Göteborgs universitet (rev. 2005)

I policyn poängteras att internationellt samarbete numera omfattar alla regioner i världen, dvs i tillägg till Europa och Nordamerika, även Afrika, Asien, Latinamerika och Mellanöstern. Som motiv för detta anges att internationalisering i hela sin vidd av kvalitets skull ingår i kunskapsbildningen, att internationell solidaritet och ansvarstagande är av stor betydelse, och att det även finns ett egenintresse för Sverige (och Göteborgs universitet) *att vara närvarande också i de nya dynamiska regioner mot vilka den världsekonomiska tyngdpunkten förskjuts* (s.7). I policyn lyfts också fram det faktum att implementeringen av den nya *Bolognaanpassade* högskolereformen inom de närmaste åren kommer att leda till ett utvecklat samarbete med andra europeiska universitet, samtidigt som språkfrågor med nödvändighet kommer att ges en ökad uppmärksamhet.

De geografiska och/eller andra prioriteringar som görs (i internationaliseringsarbetet vid Göteborgs universitet) bör relateras till en övergripande internationaliseringspolicy, så att arbetet på olika nivåer inom universitetsorganisationen präglas av långsiktighet och stabilitet. Det är viktigt att Göteborgs universitet internationellt framstår som en institution med en distinkt profil. Samtidigt som den bredd framhålls som det samlade universitetet representerar - och som utgör en särskild styrka - är det angeläget att de olika delarna, dvs fakulteternas särskilda komparativa fördelar synliggörs." (s.13)

GU:s strategiska plan 2007 - 2010 innehåller flera mål kopplade till internationaliseringsarbetet, redovisade under rubrikerna Forskning, Utbildning, Samverkan och Personal för att visa att internationalisering ska ses som en integrerad del av verksamheten och vara kopplad systematiskt till kvalitetsutvecklingen vid GU. I planen framhålls att förutsättningarna för att ta emot forskare från andra länder ska utvecklas och ökade internationella forskningssamarbeten stimuleras (s. 10). Vidare anges att förutsättningarna för att ta emot fler studenter från andra länder samt stimulera utresande och internationellt lärarutbyte ska förbättras (s.12). Andra specificerade mål är att tillämpa öppen antagning till forskarutbildningen med företrädesvis internationell antagning (s.13), samt användandet av gästlärare i syfte att få in erfarenhet från andra kunskapsorganisationer och verka för internationell rekrytering (s.16). För att förbättra universitetets långsiktiga kompetensförsörjning specificeras målet att uppmuntra rörlighet för all personal, både internt och externt (s.16).

Högskoleverket genomför regelbundna kvalitetsutvärderingar av internationaliseringsarbetet vid universitet och högskolor. I rapporten *En gränslös högskola? - Om internationalisering av grund- och forskarutbildning* (HSV 2005:1 R) betonas nödvändigheten av att lärosätena ser över såväl strategier som information för att öka antalet utresande studenter. Även betydelsen av systematisk uppföljning och utvärdering av internationaliseringsarbetet lyfts fram. HSV genomförde i juni 2007 en enkätuppföljning av 2004 års granskning.

I Göteborgs universitets svar till Högskoleverket på frågan om vilka insatser som kommer att prioriteras under den närmaste tvåårsperioden anges att GU planerar att *stimulera till ökade internationella forskningssamarbeten*, samt öka möjligheterna för studerande på forskarnivån att delta i internationella konferenser och delta i kurser vid utländska lärosäten. Vidare planerar GU, i syfte att öka mobiliteten, att *intensifiera satsningen på information* till såväl svenska som utländska lärare om möjligheterna att delta i internationaliseringsarbetet vid GU genom att satsa än mer på svenskspråkig, såväl som engelskspråkig information på webben och i tryckt form. Som en tredje prioriterad insats, i syfte att *stärka internationaliseringen på hemmaplan*, planerar GU att utveckla tydligare former för återföring av lärares och studenters erfarenheter av utlandsvistelsen, att i större utsträckning använda gästlärare och utbytesstudenter i verksamheten, samt att systematiskt granska och revidera kursplaner och utbildningsprogram så att internationaliseringsperspektivet tydligt lyfts fram i utbildningen. (Resultaten från HSV:s uppföljning kommer att presenteras i april -08.)

I Göteborgs universitets forsknings- och utbildningsstrategier för 2009-2012 (dec-07) har det internationella perspektivet fått ett eget avsnitt med en text som på flera sätt utvecklar och konkretiserar arbetet med att se till att GU har en tydlig internationell profil i utbildning och forskning, och kan stärka förutsättningarna för internationell rörlighet och de internationella inslagen i undervisningen.

I verksamhetsuppdraget till fakultetsnämnder/motsv. 2008 lyfts internaliseringsarbetet fram i uppmaningar till nämnderna att under 2008 pröva strategiska allianser med andra lärosäten, samt utveckla förslag till åtgärder för att stimulera forskarrörlighet och användning av adjungerade forskare, särskilt med avseende på internationell rekrytering. Vidare ska nämnderna för 2008 redovisa åtgärder som vidtagits i syfte att öka internationaliseringen, samt aktivt verka för att studenter får ett sådant mottagande att deras möjligheter att klara av studierna ökas - här ska studenter från icke studievana miljöer samt internationella studenter särskilt uppmärksammas. Nämnderna ska även arbeta för att öka rörligheten - extern som intern - bland personalen och redovisa eventuella åtgärder med anledning av detta.

Precisering av uppdragets utgångspunkter

Göteborgs universitet har under det senaste året saknat en mer långsiktig central plan för internationaliseringsarbetets inriktning, former och prioriteringar. Den tidigare handlingsplanen avsåg perioden 2003-2006 och utarbetades av den dåvarande referensgruppen för internationella policy- och strategifrågor med rektor som ordförande fram till 2005, varefter ansvaret övertogs av dåvarande prorektor som lämnade universitetet i slutet av 2006. 2008 fattade rektor beslut om att utse ett rektorsråd för internationaliseringsområdet jämte ett fakultetsövergripande internationaliseringsråd (se protokoll 2008-04-14).

Det intensiva arbetet med implementeringen av den nya högskolereformen, direkt kopplad till det omfattande europeiska Bolognasamarbetet, i högsta grad ett internationaliseringsprojekt, har också inneburit att många frågor rörande GU:s internationaliseringsarbete har kanaliserats till den Bolognareferensgrupp som varit verksam under perioden 2004-2007 och vars mandatperiod avslutades 2007-12-31. Flera av de arbetsgrupper som tillsatts i samband med Bolognaarbetet har arbetat med centrala internationaliseringsfrågor som student- och lärarmobilitet, språkstödjande åtgärder, etc. och avrapporterat resultaten av sitt arbete under den senaste tvåårsperioden.

Internationaliseringsarbetet tar sin utgångspunkt i GU:s internationaliseringspolicy (se ovan) och handlingsplan för perioden 2003-2006. I tillägg till dessa dokument har ett antal mer nyligen producerade underlag för internationaliseringsarbetet använts vid utarbetandet av föreliggande handlingsplan. De viktigaste av dessa redovisas kortfattat nedan.

Utredningar, rapporter och andra underlag

Fakulteternas och institutionernas egna strategiska planer och handlingsplaner

Vid fakulteter och institutioner har under de senaste två åren betydande ansträngningar lagts ner på arbetet med strategiska planer, policies och handlingsplaner för internationaliseringsarbetet, vilket utgjort en god resurs i arbetet med detta uppdrag, liksom de svar på HSV:s enkätfrågor som lämnats in från fakulteterna (se ovan Högskoleverkets kvalitetsutvärderingar). Flera av dessa dokument finns redovisade på fakulteternas webbsidor, dock ännu inte med någon särskild systematik, och endast i undantagsfall med delar av texten översatt till engelska.

Språkpolicy (juni 06) och handlingsplan för språkfrågor (sept 07)

Den speciella arbetsgrupp för språkfrågor som tillsattes i samband med Bolognaarbetet vid Göteborgs universitet presenterade resultatet av sitt arbete i det förslag till språkpolicy som sedan fastställdes av GU:s styrelse i juni 2006. De åtgärder som skulle behöva vidtagas för att policyn ska kunna följas har senare preciserats i det arbete med en handlingsplan för språkfrågor som genomförts av Anna Nordling. Arbetet har under 2007 presenterats och diskuterats vid tre tillfällen i GRUB samt i Bolognareferensgruppen.

I utkastet till handlingsplan görs en uppdelning mellan språkatgärder som bör hänföras till det framtida internationaliseringsarbetet och åtgärder för svenskan, det officiella kommunikationsspråket. Till de förstnämnda hör presentation av relevant, korrekt och slagkraftig information på andra språk än svenska, framför allt engelska, på webbsidor, i tryckt informationsmaterial, i information till anställda (inkl. gästlärare, -forskare och -studenter). Andra åtgärder som lyfts fram är språkgranskning, översättning av forskningsresultat och internationell publicering, t ex i GUPEA. Flera kurser på engelska, samt pedagogiskt stöd till lärare som undervisar på främmande språk förespråkas också, liksom kompetensutveckling av administrativ personal i att tala och skriva på engelska i

yrkeslivet. Arbetet med att ta fram handlingsplanen för språkfrågor bör tilldelas erforderliga resurser att slutföras så snart som möjligt.

Mobilitetsgruppens rapport (feb-07)

Inom ramen för universitetets övergripande arbete med Bologna-processen föreslår arbetsgruppen för frågor kring ökad internationell rörlighet (mobilitetsgruppen) i sin rapport bland annat en mer samlad mottagningsorganisation (information, bostäder, försäkringar m m, språkstudier, kurativ verksamhet i övrigt) för studenterna, incitament för ökad rörlighet bland lärare och TA-personal, samt ökad samordning av utbytesavtal i betydelsen högre grad av fokus på vissa avtal.

ISU-gruppens rapport (aug-07)

I september 2006 inleddes ett projekt vid Göteborgs universitet med syfte att föreslå åtgärder för att effektivisera den administrativa processen kring internationella studentutbyten - ISU-projektet.

Gruppens förslag, som presenterades i aug 2007 och bygger på en processanalys, innehåller bland annat inrättandet av ett centralt placerat forum för samverkan mellan fakulteter med uppgift att samordna internationaliseringsarbetet vid GU. ISU-gruppen föreslår vidare att en enhet för internationell service och samverkan inrättas med huvuduppgiften att bistå fakulteter och institutioner med administrativt stöd inom processen kring internationella studentutbyten, samt att samordna informationsspridning och IT-stöd.

Avrapportering av rektorsuppdrag - PM till rektor (okt-07)

Handelshögskolans dekan Rolf Wolff hade under delar av 2007 rektors uppdrag att utarbeta en strategisk plan för universitetets internationaliseringsarbete. Uppdraget redovisades i en PM till rektor i oktober och utredningen och diskussionen har i första hand fokuserat forskningsfrågor och inte utbildningsfrågor. I förslaget rekommenderas identifiering av strategiska samarbetspartners i olika regioner i världen (strategiska noder) samt GU-gemensamma insatser kopplade till dessa. Även ett förslag till förändring av den universitetsgemensamma organisationen och det administrativa stödet redovisas i utredningen. Förslaget innebär att den internationella enheten får förstärkta resurser och på grund av dess strategiska betydelse ges en organisatorisk förankring direkt under rektor för Göteborgs universitet samt inrättandet av en tvärfakultativt sammansatt referensgrupp för internationaliseringsfrågor som också lägger uppdrag på internationaliseringsenheten.

I en idéskiss till förändring av de centrala administrativa stödprocesserna i internationaliseringsarbetet (nov-07) påtalar förvaltningschefen, delvis med stöd från ISU-gruppens processanalyser, att det centrala stödet i vissa delar uppfattas som otydligt och inte optimalt. Efter en genomgång av uppgifter och ansvar vid de olika avdelningarna i den nuvarande organisationen dras slutsatsen att rådande oklara ansvarsförhållanden skapar frustration inom universitetet och ineffektivitet i arbetsuppgiften. En naturlig koppling till rektor, rektors ledningsråd och rektors olika beredningsorgan saknas. I idéskissen föreslås bl a att Studentavdelningen får ett ökat ansvar för det operativa internationaliseringsarbetet, samt att universitetsledningens kansli bland annat svarar för det administrativa stödet till universitets ledning när det gäller universitetsövergripande kontakter, beredning och handläggning av ärenden av mer övergripande karaktär, samt generella kontakter med myndigheter och organisationer (nationellt och internationellt).

Arbetsgruppen för studiestöd presenterade i Grundutbildningsberedningen (dec-07) ett förslag till handlingsplan för övergripande studentservice. Gruppen lägger i rapporten fram ett förslag till hur en modell för hur GU systematiskt, överskådligt/lättillgängligt, verksamhetsintegrerat,

långsiktigt och idealt ska kunna arbeta med studentstöd/studentservice som är till för alla studenter (s.7- 8). Till studenter i behov av särskilt stöd, icke-akademiskt såväl som akademiskt, bör förstås även räknas internationella studenter vid Göteborgs universitet.

Bolognareferensgruppens redovisning (dec-07)

Det fortsatta arbetet med Bologna-processen vid Göteborgs universitet kommer under de närmaste åren, efter den intensiva koncentrationen till implementeringen av den nationella högskolereformen, att successivt flytta fokus till sådana frågor som ligger närmare den egentliga avsikten med Bolognabeslutet, d.v.s. att öka samarbetet och mobiliteten inom den högre utbildningen i Europa. Internationaliseringsfrågorna och europaperspektivet får nu en större vikt i arbetet, och i tidsplanen för det arbete som Bologna Follow Up Group leder fram till nästa ministermöte i Leuven 2009 framträder som särskilt betydelsefulla frågor som rör internationell mobilitet, anställningsbarhet, Third Cycle, och den sociala dimensionen i det europeiska samarbetet. Referensgruppen för Bolognafrågor avslutade vid årsskiftet 2007/2008 sin fyraåriga mandatperiod. I slutredovisningen av sitt arbete föreslog gruppen att de övergripande Bolognafrågorna från och med 2008 integreras i det långsiktigare internationaliseringsarbetet vid GU, vilket även fastslogs i det efterföljande rektorsbeslutet.

Handlingsplanen

I denna handlingsplan redovisas mål och prioriterade åtgärder för det universitetsgemensamma internationaliseringsarbetet under perioden 2008-2012. De rubriker som används (A-E) följer i stort preciseringarna i uppdragets utformning. Det är viktigt att poängtera att de mål som specificeras och de konkreta åtgärder som föreslås är de som ur ett universitetsgemensamt perspektiv *särskilt ska prioriteras och följas upp under perioden fram till 2012*. Avgränsade uppdrag som konkretiserar genomförandet av vissa av åtgärderna kommer att formuleras och fördelas. Arbetet med internationalisering som en integrerad del av verksamheten förutsätts samtidigt fortsätta vid fakulteter och institutioner i enlighet med de speciella förutsättningar, egna strategier och upprättade handlingsplaner som finns på dessa nivåer inom universitetet.

- A. Mobilitet för studenter, lärare, och administrativ personal
- B. Strategiska samarbeten med utvalda partneruniversitet
- C. Internationalisering på hemmaplan (IaH)
- D. Profilerings och information
- E. Uppföljning och kvalitetsutveckling

Avslutningsvis lämnas ett förslag till hur det universitetsgemensamma internationaliseringsarbetet ska organiseras och förankras i universitetets ledning och vid fakulteterna.

A. Mobilitet för studenter, lärare och administrativ personal

A 1. Studentmobilitet

Mål: *Göteborgs universitet ska verka för att öka intresset hos studenter för att tillbringa en period vid något utländskt universitet, samt förbättra förutsättningarna för att ta emot studenter från andra länder.*

Ett av Bologna-processens huvudmål är att kraftigt öka rörligheten inom den högre utbildningen i Europa och världen. Ett uttalat mål från EU-kommissionens sida är t. ex. att

Sverige ska ha 11 000 högskolestudenter i Erasmusutbyten år 2010, vilket skulle innebära en kraftig ökning från 2006 då siffran uppgick till ca 2 500 studenter. Högskoleverkets senaste statistik över andelen utländska studenter vid svenska universitet och högskolor (feb-08) visar på en kraftig ökning under de senaste åren. Utländska studenter utgör numera över 7 % av samtliga studenter vid svenska lärosäten. Vid Göteborgs universitet är emellertid andelen utländska studenter väsentligt lägre än genomsnittet - 4,6 % - vilket placerar GU på 27:e plats på HSV:s Sverige-lista, där jämförbara stora universitet som de i Lund (8,8 %) och Uppsala (6,9 %) uppvisar betydligt högre andel utländska studenter.

Åtgärder för att öka antalet utresande studenter, liksom för att kunna ta emot ett ökat antal inkommande studenter, genomförs f.n. vid GU:s fakulteter och institutioner i varierande omfattning, och med varierande intensitet utifrån rådande förutsättningar, inriktningar och handlingsplaner. Skillnaderna mellan fakulteterna är stora, mycket beroende på hur pass internationellt präglade olika utbildningsprogram eller kurser kan sägas vara, forskningsmässigt såväl som i relation till studenternas framtida yrkesliv. Mycket av arbetet för ökad studentmobilitet handlar om att identifiera samarbetspartners för utbyten, att informera om existerande avtal eller stipendieprogram eller att undanröja olika typer av hinder för mobilitet (tillgodoräknanden, utbytarhet av kurser, språkliga eller ekonomiska hinder). Det handlar också om att motivera studenter till utlandsförlagda studier genom att skapa en miljö vid Göteborgs universitet där kontakter mellan svenska och utländska studenter i gemensamma kurser, integrerat studentboende eller delade upplevelser på fritiden är med till att skapa en känsla av internationell gemenskap. Att ta tillvara svenska utbytesstudenters erfarenheter efter hemkomsten kan på motsvarande sätt öka intresset för studier utomlands.

Åtgärder:

Relevant och fullständig information till studenter om tillgängliga utbytesprogram, samarbetsavtal, partneruniversitet, stipendieprogram, etc. ska finnas tillgänglig på användarvänliga webbsidor, såväl på den universitetsgemensamma nivån som på fakultets- och institutionsnivån.

Antalet kurser på engelska ska ökas, såväl på grundnivå som på avancerad nivå.

Informations- och kompetensutvecklingsinsatser med fokus på andra länders betygssystem, m.m., som har betydelse för tillgodoräknanden och erkännandehantering, ska genomföras med berörd personal.

Fakulteterna ska vidtaga åtgärder för att öka förutsättningarna för svenska och internationella studenter att studera tillsammans inom det ordinarie kursutbudet på grundnivå och avancerad nivå.

Fakulteterna ska aktivt verka för att den påbörjade implementeringen av STARS (Study Abroad Report System) smidigt kan genomföras under 2008.

En ny uppgraderad och utbyggd universitetsgemensam FileMaker-databas för inresande utbytesstudenter och för administration av utresande utbytesstudenter ska införas senast 2009.

En stark sammanhållen organisation för mottagning av utländska studenter, inkommande doktorander, lärare, forskare och administrativ personal ska inrättas under perioden.

Universitetsgemensamma strategiska åtgärder ska vidtas för att öka förutsättningarna för svenska och internationella studenter att bo tillsammans inom det ordinarie studentbostadsutbudet i Göteborg.

Universitetsgemensamma strategiska åtgärder ska vidtas för att öka förutsättningarna för svenska och inkommande studenter att delta i gemensamt anordnade sociala aktiviteter inom ramen för studentkårernas eller Exchange Student Service olika verksamheter.

A 2. Lärarmobilitet

Mål: *Göteborgs universitet ska verka för att öka intresset hos lärare för att tillbringa en period vid något utländskt universitet, samt förbättra förutsättningarna för att ta emot lärare från andra länder.*

Ökad mobilitet, såväl vad beträffar utresande som inkommande lärare och forskare, är ett prioriterat område inom internationaliseringsarbetet vid Göteborgs universitet. Omfattande lärarmobilitet kan fungera som en drivkraft i detta arbete på flera sätt. Inte bara kunskaper om, utan även erfarenheter av och färdigheter i att vistas i en multikulturell och interkulturell arbetsmiljö kan vara betydelsefulla. Gästforskares eller gästlärarens kunskaper och erfarenheter, liksom hemvändande utbyteslärares återrapportering till kollegor och studentgrupper, är viktiga inspirationskällor för presumtiva utresande studenter och lärare. Att systematiskt identifiera, skapa och informera om tillgängliga partneruniversitet, utbytesavtal och stipendieprogram är en viktig förutsättning för att öka lärarmobiliteten, liksom att ta vara på de tillfällen till återföring av erfarenheter från utlandsförlagd forskning eller undervisning som ges. Som minst lika viktigt framstår också genomförandet av åtgärder som undanröjer hinder för lärarutbyten. Sådana hinder kan vara kopplade till ekonomi och arbetstid, eller till brist på vikarier, språkstöd eller kursutvecklingsstöd i samband med undervisning vid utländskt universitet. Det bör även vara en självklarhet att ett aktivt deltagande i internationaliseringsarbetet genom utlandsförlagd forskning och undervisning ska ses som meriterande såväl vid tjänstetillsättningar som vid individuella löneförhandlingar.

Åtgärder:

Relevant och fullständig information till lärare om tillgängliga utbytesprogram, samarbetsavtal, partneruniversitet, stipendieprogram, etc. ska finnas tillgänglig på användarvänliga webbsidor, såväl på den universitetsgemensamma nivån som på fakultets- och institutionsnivån.

Fakulteterna ska vidtaga åtgärder utifrån sina strategier och handlingsplaner för att undanröja hinder för och stimulera ökad lärarmobilitet i båda riktningarna.

A 3. Mobilitet för administrativ personal

Mål: *Den administrativa personalen ska genom riktade åtgärder ges större förutsättningar att på bästa sätt utföra sina arbetsuppgifter inom internationaliseringsområdet.*

Den administrativa personalen, såväl på institutionerna som i centrala funktioner, t ex. bibliotek eller studentservice, är ofta den kategori som har flest kontakter med utländska

studenter och gästlärare eller hemvändande svenska utbytesstudenter och lärare. Hittills har denna grupp av medarbetare i mycket liten utsträckning rest utomlands för kunskaps- och informationsutbyte, eller mer allmän utveckling av olika former av kulturkompetenser. Flera olika stipendieprogram eller nätverkssamarbeten existerar som skulle kunna utnyttjas bättre för att öka den administrativa personalens rörlighet. Inom Santandernätverket finns möjligheter till Staff Exchange. Nyligen öppnades inom Erasmusprogrammet möjligheter för all administrativ och teknisk personal vid universitet att resa till ett partneruniversitet eller organisation i Europa för studiebesök, fortbildning eller ”jobbskuggning” under en period av 1- 6 veckor. Strategiska samarbetsavtal med utländska partners skulle kunna utvidgas till att omfatta inte bara forskar-, lärar- och studentutbyten, utan även utbyten av administrativ personal.

Goda språkfärdigheter är en förutsättning för att utbytet med universitet i andra länder ska upplevas som meningsfullt, och är självklart viktigt i arbetet med att ta hand om inkommande studenter och lärare, varför olika typer av språkträning, framför allt i engelska, men även i andra språk, ska erbjudas administrativ personal inom flera olika personalkategorier.

Åtgärder:

Administrativ personal på alla nivåer ska ges ökade möjligheter att delta i olika utbytesprogram (Santander, Erasmus, m.fl.) och i kontaktresor till partneruniversitet i olika delar av världen.

Administrativ personal ska erbjudas skrivhandledning och språkutvecklande kurser i engelska.

B. Strategiska samarbeten med utvalda partneruniversitet

Mål: *Göteborgs universitet ska ha väl fungerande kontakter med sina partneruniversitet i alla världsdelar och regioner. Målet för perioden 2008 - 2012 är att göra särskilda satsningar på utvalda samarbetspartners som ska kunna fungera som strategiska noder i respektive region.*

Antalet bilaterala och multilaterala samarbetsavtal på universitets-, fakultets- och institutionsnivå, liksom det stora antalet samarbeten mellan enskilda forskare eller forskningsgrupper vid GU och universitet i andra länder, visar på en omfattande och bred internationaliseringsverksamhet vid GU. Det centrala registret över internationella kontakter, iCON, innehåller f.n. fler än 2 400 samarbeten kopplade till forskning, utbytesprogram eller andra typer av samarbetsavtal och kontakter. En nyligen genomförd kartläggning av strategiska samarbeten vid fakulteterna identifierar ca 600 sådana samarbeten med framför allt universitet i Norden och Nordamerika. I ett tjugotal fall rör det sig om partneruniversitet där flera av GU:s fakulteter har samarbeten. I ljuset av de senaste decenniernas globala förändringar som pekar på att andra regioner kommer att inta ledande roller inom forskning och utveckling (ex. Kina, Indien) bör det vara av stor betydelse för GU att strategiska partners identifieras även i Asien, och att samarbeten med dessa inom den närmaste framtiden utvecklas och stärks.

Att forskningens kvalitet främjas av internationella kontakter är oomtvistat. Men enskilda kontakter forskare emellan är idag inte nog. Det utvecklas allt fler mellanstatliga organ och organisationer av betydelse för vår forskning och Göteborgs universitet behöver strategiskt välja vilka man vill delta i. En sådan organisation är League of European Research

Universities, LERU, där exempelvis Lunds universitet och Karolinska Institutet är medlemmar men inte GU. Också inom EU pågår arbete som behöver följas i större utsträckning än nu. En genomgång av sammanslutningar av den här karaktären behöver göras och aktiva val träffas.

Även strategiska samarbeten med universitet i andra delar av världen (Afrika, Latinamerika) är värdefulla, dels i relation till kunskapsbildningen i sig, dels knutet till värden som internationell solidaritet och ansvarstagande. Likaså framstår intensifierat strategiskt samarbete med ett antal utvalda partneruniversitet inom Europa som både önskvärt och nödvändigt om den ökning av inomeuropeisk mobilitet inom den högre utbildningen som är en av Bolognaöverenskommelsens hörnstenar, ska kunna förverkligas inom ramen för den European Higher Education Area (EHEA) som kommer att vara en realitet år 2010.

Åtgärder:

Fakulteterna ska, senast i oktober 2008, utifrån sina egna strategier för internationalisering och internationella samarbeten, identifiera och föreslå tre partneruniversitet i tre olika regioner, vilka skulle kunna bli föremål för särskilda universitetsgemensamma satsningar i egenskap av strategiska samarbetsnoder inom GU:s internationaliseringsarbete.

Fakulteter och institutioner uppmanas att kontinuerligt följa upp och uppdatera kontaktuppgifterna i det centrala iCON-registret, för att på så sätt underlätta en gemensam strävan att identifiera strategiska partneruniversitet.

En genomgång av mellanstatliga organ ska genomföras som underlag för beslut om vilka strategiska val som bör göras för att öka GU:s deltagande och synlighet inom det internationella samarbetet, såväl globalt som inom Europa.

Förutsättningarna för ett GU-medlemskap i LERU bör skyndsamt utredas.

C. Internationalisering på hemmaplan (IaH)

Mål: *De internationella inslagen i utbildningen på grundnivå och avancerad nivå ska öka i syfte att stärka internationaliseringen på hemmaplan (IaH).*

Även om åtgärder för att öka mobiliteten bland lärare och studenter inom de närmaste åren kan förmodas öka i det internationella utbytet mellan länder inom och utom Europa, kvarstår dock det faktum att en stor majoritet av universitetets studenter och personal inte kommer att resa ut och erbjudas internationella erfarenheter via utbyten. Internationalisering på hemmaplan (IaH) är därför ett ständigt nödvändigt och eftersträvarsvärt inslag i internationaliseringsarbetet och kan bedrivas på många olika sätt. Att erbjuda kurser på engelska, öka det internationella inslaget i litteraturlistorna eller att utveckla nya kurser som innehållsligt befrämjar interkulturella perspektiv och kunskapsutveckling kan vara viktiga åtgärder i IaH-arbetet, liksom åtgärder som syftar till att ta tillvara de kunskaper och erfarenheter som finns hos de forskare, lärare eller studenter som under kortare eller längre perioder vistas vid GU inom ramen för olika typer av utbyten. Även hemvändande studenter och personal utgör viktiga resurser med goda möjligheter att genom olika typer av återföring av sina utlandserfarenheter bidra med betydelsefulla internationella perspektiv och kunskaper inom såväl forskning som utbildning på hemmaplan.

Samarbete i olika undervisningssammanhang mellan den egna institutionens lärare och utländska gästlärare, kan förutom att främja interkulturell kompetens och kommunikation även gynna utvecklingen av nya pedagogiska modeller, fungera språkutvecklande och stimulera svenska lärare att delta i internationella utbyten. På samma sätt kan ökade satsningar på att få svenska och utländska studenter att i högre utsträckning gemensamt delta i de kurser på engelska som erbjuds, bidra till att höja den interkulturella kompetensen, bidra till språkutveckling och öka intresset för utlandsförlagda studier.

Begreppet *internationalisering* har samtidigt i takt med en ökad globalisering vidgats till att inkludera även förhållanden som rör vårt eget samhälles mångkulturella karaktär. Många studenter från GU kommer efter avslutad utbildning att arbeta i interkulturella miljöer och sammanhang i Sverige. Satsningen på IaH-åtgärder kan alltså även motiveras av att de ger studenterna förutsättningar att fungera bra i sina kommande arbeten, liksom även till att de utgör viktiga inslag i en utbildning ägnad att främja utvecklingen av önskvärda förhållningssätt, attityder och värderingar kopplade till faktorer som demokrati, likabehandling och interkulturalitet.

Åtgärder:

En gemensam informationsbas med information om gästande forskare, lärare och administrativ personal ska utvecklas som stöd för institutionernas arbete med IaH.

Fakulteterna ska vidtaga åtgärder för att ta tillvara och utnyttja erfarenheter från hemvändande och inkommande studenter och personal efter utlandsvistelser.

Modeller för co-teaching, där svenska och utländska utbyteslärare tillsammans ansvarar för undervisning på engelska, ska identifieras, utvecklas och spridas.

D. Profilerings och information

Mål: *University of Gothenburg ska vara internationellt synligt och tillgängligt genom relevant, korrekt och slagkraftig information om verksamheten på webbsidor och genom annan typ av informationsmaterial framställd på god engelska (och eventuellt andra språk).*

Bristen på relevant material på engelska som speglar Göteborgs universitets bredd, mångfald och internationella profil har under snart ett decennium varit föremål för kritik från berörda individer och grupper inom universitetet såväl som från partneruniversitet och potentiella gästforskare, vilka önskat relevant information om verksamheten för att inleda eller genomföra någon form av samarbete. Olika typer av lösningar och förbättringsåtgärder har provats genom åren, men i avsaknad av en gemensam strategi för hantering av information och presentation har tillgängligt material ofta varit ofullständigt, fragmenterat och utan förmåga att skapa den gemensamma profil som eftersträvs. Stora skillnader mellan olika fakulteters informationsinsatser och satsning på internationaliseringsarbetet har skapat en splittrad bild av universitetet. Omfattande, systematiska åtgärder för att komma till rätta med de rådande bristerna behövs på flera nivåer inom organisationen, och området hör definitivt till de högst prioriterade vad gäller åtgärder under handlingsplanens tidsperiod.

Åtgärder:

Relevant information på engelska för inkommande internationella studenter, gästforskare och

-lärare samt övriga intressenter utan kunskaper i svenska ska finnas tillgänglig på universitetets hemsidor senast med utgången av 2009 och kontinuerligt uppdateras.

Universitetets policier, handlingsplaner jämte relevanta protokoll och beslut ska finnas tillgängliga på engelska.

Ett ökat samarbete med professionella organisationer såsom Business Region Göteborg, Göteborg & Co och Västsvenska Handelskammaren ska eftersträvas för ytterligare utveckling av efterfrågad information till alla olika kategorier av gäster vid Göteborgs universitet.

E. Uppföljning och kvalitetsutveckling

Mål: *Systematiska uppföljningar av handlingsplanens åtgärdsförslag ska genomföras under perioden. Resultatet av dessa uppföljningar ska därefter leda till nya åtgärdsförslag kopplade till internationaliseringsarbetet som kvalitetsutveckling av hela verksamheten vid Göteborgs universitet.*

Åtgärder:

Universitetets tillgänglighet och tilltal visavi omvärlden ska regelbundet utvärderas genom Peer Reviews och uppföljningsfrågor till gästande personal och studenter.

Det under 2008 introducerade systemet för rapportering av erfarenheter från utlandsförlagda studier STARS (Study Abroad Report System) ska systematiskt utnyttjas i arbetet med uppföljning och bedömning av olika kvalitetsaspekter av internationella samarbeten.

Den kollegiala bedömning som sker i samband med prövning av medlemskap i League of European Research Universities, LERU, ska tas tillvara i kvalitetsutvecklingsarbetet.

Fakulteterna ska redovisa vidtagna åtgärder för att öka mobiliteten bland studenter och personal, samt resultatet av dessa åtgärder utifrån formulerade kvantitativa eller kvalitativa mål.

Fakulteterna ska redovisa vidtagna åtgärder för att ta tillvara och utnyttja erfarenheter från hemvändande studenter och personal efter utlandsvistelser, samt resultatet av dessa åtgärder för arbetet med IaH.

Internationaliseringsrådet, den universitetsgemensamma policy- och strategigruppen för internationaliseringsfrågor, ska senast vid utgången av 2008 ha behandlat fakulteternas förslag till strategiska samarbetspartners och till rektor lämna förslag till en prioriteringslista över strategiska partners samt den särskilda satsningens innehåll.

Organisation

Mål: En tydlig struktur och ansvarsfördelning för strategiutveckling, information, stöd, stimulans och samordning av internationaliseringsarbetet ska finnas vid universitetet.

Åtgärder:

En universitetsgemensam policy- och strategigrupp för internationaliseringsfrågor inrättas senast vid starten av HT08 med en av rektor tillsatt ordförande ("internationaliseringsråd") och med fakultetsrepresentanter med god kännedom om och ansvar för internationaliseringsfrågor, samt med representanter för de olika avdelningar vid GU som arbetar med dessa frågor.

En internationell samordnare rekryteras för placering vid ledningskansliet tillsammans med en mindre grupp av medarbetare att fungera som beredande organ åt rektor, strategi, stöd och samordning av universitetsgemensamt arbete, officiell internationaliseringsingång för internationella och nationella organisationer, myndigheter, nätverk, strategiska partners, m.fl. Gruppen tillförs erforderliga resurser för arbetsuppgifter kopplade till att öka GU:s deltagande och synlighet inom det internationella samarbetet, såväl globalt som inom Europa och samarbetar med det befintliga Bologneseekretariatet vid ledningskansliet.

En utbyggd tydligt profilerad Enhet för internationell service och stöd vid studentavdelningen ersätter nuvarande Exchange Student Service och ansvarar för mottagningsservice, internationell studieinformation och studentrekrytering, ansöknings- och studentstöd samt intern studentrelaterad nyhetsservice.

Arbetsuppgifter, ansvar och sammansättning av den befintliga tvärfakultativt sammansatta operativa handläggargruppen för internationaliseringsfrågor identifieras och preciseras.

Insatser genomföres för att förbättra samordningen av arbetet mellan ledningskansliet, studentavdelningen och övriga avdelningar och enheter med ansvar för olika aspekter av det universitetsgemensamma internationaliseringsarbetet.
